

Romics Imre

Akácfa állt az udvarunkban, Érden. Akár egy kilométerről is látszott, olyan magas volt. A régi balatoni út mentén. A fától jobbra a házunk. L alakú volt. Az emeleten 4 szoba és egy csukott veranda, konyha, fürdőszoba. Alul apám asztalos műhelye. 1950. május 1 ig. Attól fogva gépekkel, eszközökkel a KTSZ tulajdona és részlege. A Mester Úrból kizsákmányoló, a gyerekeiből „E” származásúak lettek, ami „egyéb” kategóriát, a legrosszabbat jelentett a munkás, paraszt, értelmiségi mellett. Volt udvarunk, kertünk és az út túloldalán rét, ahol mindig lehetett focizni. Két letett sapka szolgált kapuként. Akinek bőrlabdája volt, annak előre köszöntünk...

Érd nagy volt akkor is, a mi területünk behatárolódott. Iskola, templom, boltok közé. A vonatállomások és buszvégállomás is közel volt. Na, persze, néha kisgyerekként a Dunára mentünk fürödni, és Érd Ófaluba a Nagymamához és az unokatestvérekhez. A másik irány az érdligeti Casino melletti strand volt, - jéghideg vizével.

Apám, 1954-től már 3 fiúgyermekért volt felelős, iskoláztatni, taníttatni és eltartani akarta őket. Ezért bátyámmal, akit 1955-ben kitűnő érettségivel nem vettek fel egyetemre, 400 kis mandulafát ültetett el, amit apám beszemeztet és így lett őszibarackosunk, később még 200 fával szaporodott. 1960-61 körül fordult termőre. Bátyámat 62-ben avatták orvossá, mert 56-ban csak felvették, én voltam hadrafogható, öcsém még csak 7-8 éves volt. A kapa és egyéb „bonyolult műszerekkel” gyakran ismerkedtem iskolai tanulmányok mellett. Apám munkája miatt csak hajnalban és estefelé tudott a határba menni.

A közlekedés 1961-ban lett fontos számomra, akkor kezdtem bejárni Pestre a József Attila Gimnáziumba. Szép nagy iskola, új tanárok, a Gellért hegyről lejövő pesti „vagányok”, között a néhány Biáról és Érdről bejáró „falusiak” csak hallgattak. Ráadásul, pl. 4 évi érdi orosz tanulás után a gimnáziumban derült ki, hogy a főnévragozást nem ismerem... Volt mit bepótolni. Fazakas Lacival, padtársammal kialakítottuk magunk kis világát. Én a bejárás, ő más miatt nem tartoztunk a bulizók közé. Szerkesztettünk egy irodalmi, művészeti faliújságot. /én azért egy másikat is, JazzJournal címmel., hétfőn kiragasztva a Top Twentyt, by Radio Luxemburg!/ Ma is emlegetjük Török tanár úr Ady, Petőfi óráit. A magát ateistának, kommunistának valló embertől tanultuk / az volt-e nem tudom?/ Himnuszról csal állva szabad beszélni, és kihajtott Petőfi-gallérban, sánta létére állva beszélt 45 percet.

Valahogy érettségire felkapaszkodtam az osztály jó tanulói közé, valamiképpen olyan osztálytitkárféle is voltam. Osztályfőnök Kardosné, Kardos György menyje, férje Pándi Pál írói néven volt vonalas esztéta, író, felajánlotta Fazéknak és nekem, hogy segít az orvosegyetemre bejutni. Megköszönve visszautasítottuk, és készültünk a felvételire.

Érettségi: jeles, matek 4-s. Érettségi és felvételi között 1000 /ezer/ fizikapéldát oldottam meg. A falra egy méter széles plakátot szerkesztettem, és azt írtam rá „Tanulj Te marha, mert nem vesznek föl az Egyetemre”. Ez így igaz. A plakát nincs meg, az ezer fizikapéldát tartalmazó rollpapír még megvan. Ez a szörnyű helyzet azzal volt magyarázható, vagy medikus leszek, vagy két évig katona /esetleg villanyszerelő, mert oda is beadtam valami papírt /.

Az egyetemi felvételiéről szóló levelet július 25-ig kellett megkapni. Még 24 én sem jött semmi. Az utolsó nap a posta elé mentem 8 óra előtt. Gondoltam a postást elkapom azonnal, ha kijön. A postamester fia jött ki 8 előtt és kérdezte miért várok. Mondtam. Bement. Kihozott

egy kis borítékot, felemelte, a szél meglegette. Én egy nagyot ugrottam örömben. Kis boríték, tehát nem küldték vissza az egész anyagot, csak egy rövid levelet: felvettek. Anyámat a közeli piacon találtam. Apám a műhelye előtt állt. Előtte kötény, fején micisapka. Kezet fogott velem! Ma is itt van tenyeremben szorítása, képletesen ezt adtam fiamnak, mikor őt felvették az orvosira.

1965. szeptember. Kezdődik az Egyetem. Új csoporttársak, új emberek. Pesti orvos gyerekek, falusiak, kollégisták. Csak én voltam bejáró. Nehéz az orvosi. Busszal jártak be velem bölcsészek. Éjjel nappal buliztak. Anatómia, 1000 oldal élettan, kémia, biokémia megtanulása volt a feladatunk. Beteget az első két évben nem is láttunk. Előadás, gyakorlat, tanulás. Szabad idő alig. És persze mi is tanultunk egy nyelvet, mint a bölcsészek /oroszt két évig/, aki nem tanult gimnáziumban latint, annak latin is. És 9 szemeszter marxizmus-leninizmus. Akinek kellett az ösztöndíj, kénytelen volt ezekből is jól vizsgázni. Nincsenek jó emlékeim a vizsgaidőszakokról. Télen a szenes, majd olajütéses szobában 10 -12 órát tanulni! Nyáron, mikor a haverok a Balatonon voltak, én meg tanultam! A verandán, a szobában, a teraszon, apám kocsijában /!?, a kertben egy dobozon ülve, és ki tudja még hol a házban, kertben. Kis felüdülés csak a szülőkkel elköltött ebéd /ami általában reggeli volt, mert egész éjjel tanultam nyáron napkelteig és délben keltem/ a kávé, Sárosi Bálint népzenei műsorai a Kossuthon.

Az egyetemnek vége lett 1971-ben. De azért közben történt egy s más.

Másodév után a kötelező építőtáborban összebarátkoztam egy csoporttársammal. A következő évben, 1968-ban indítványozta, menjünk el „Romániába”, van ott néhány távoli rokona. Ez az az út, mely egész életemre kihatott!

Nagyváradra érkeztünk vonattal. Mikor megy a vonat Nagybányára?- kérdeztem az állomáson. ”Patrucisincs minut „, volt a válasz. Az első román szó, amit megtanultam. 4 óra 5 perc. Városnézés. Könyvesboltban megismertük Nemlaha Györgyöt. Azóta és régen a TV-ben könnyűzenei műsorok szerkesztője, megmutatta a legfontosabbakat. Nagybánya, aug. 21.e. Sok ember a Főtéren, valaki dallamos latin nyelven a hangszórókból kiabál, szónokol. Ez Ceausescu volt. Megkérdeztem egy magyar embert, mi van? Kitört a háború - mondta. Nem azt, hogy bevonultak Csehszlovákiába, hanem háborúról beszélt. Kuncz Aladár Fekete kolostor című regénye jutott eszembe. Azelőtti nyáron olvastam. 13-ban kimentek Párizsba, kitört a háború és ők hadifoglyok lettek. Hazafutottunk a rokonhoz. Ők dolgoztak. A TV-t nem értettük, az ott takarító cseléd azt mondta, ő sem érti, nem tud románul. Kossuth nem jött be. Este tudtuk meg mi is történt. A bányai rendőrségen azt mondták, hogy mehetünk ahova akarunk, nincs semmi parancsuk külföldiekről. Indulás Kolozsvárra. Ott szállás nincs. Keresünk, de előbb beszaladunk a főtéren egy Ion Patiu nevű orvoshoz, bátyám egy magyar nyelvű EKG könyvet küldött neki. Barátsággal fogadott a család. Zavaros a helyzet- mondta ékes magyarsággal, itt maradtok pár napra, ez a biztos. Így történt. És maradt a barátság haláláig / betegségeivel is én operáltam, kezeltem/. Marosvásárhely a következő állomás. És itt közbejött egy szép, szőke leány. Magda. Onnan is továbbmentünk, Erdőszentgyörgy/ református papnál laktunk/, Gyilkos tó, Csíkszereda, Brassó, ismét 1-2 nap Váradon. Sokkolt a „romániai út”. Semmit nem tudtam Erdélyről. A következő évben már a Felvidékre utaztam. A 15 millió magyar kezdett érdekelni. Magda levelei, újságkivágásai csak növelték érdeklődésem Erdély és az elveszett területek, főleg az ottani emberek és történetük után. Ami könyv elérhető volt, birtokomba lett és el is olvastam. A rádióban népzenei műsorokat kerestem. 1969-ben ismét Erdélyben jártam. Már célzottan Magdánál. Nála tán utoljára 1972-ben. De Erdélyben ötvenszer.

A diplomámat 1971 szept. 8-án vettem át. Szüleim nekem is, mint bátyámnak /és mi a fiunknak/ egy orvosi táskát vettek. Benne volt egy fonendoszkóp, egy reflex kalapács és egy parátusz /fecskendő és tűtartó fém doboz./ 1969-ben vesekő miatt feküdtem az Urológiai klinikán, így vonzódtam az urológiához, tanárom is, Rosdy Ernő, kitűnő volt, de nem volt álláshely 1971-ben. Negyedévtől ún. tudományos diákkörös voltam a Kórélettani Intézetben. Ottani „főnököm” csábított oda. Szept. 9-én dolgoztam már. Kísérleteket csináltunk és oktattuk a medikusokat. Ősztől tavaszig katonaoorvos voltam. Leszerelés után ő hamarosan Nyugat-Berlinbe ment egy hétre. Sose jött vissza. Egyedül maradtam. Az igazgató professzor egy svájci ösztöndíjjal akart megvigasztalni Verzár Frigyes professzornál. Elkezdtem a németet és a levelezést. Az itteni professzor megbetegedett rákban és hamar meghalt, 1972 januárjában. A fizetés kevés volt, bátyám kinőtt ruháiban jártam. / Úgy emlékszem 1200 Ft + 30% veszélyességi pótlék/. Elkezdtem éjszakai kerületi ügyeket csinálni / este 8-tól reggel 8-ig 96 Ft / meg néha egy-egy tízes-húszas a betegektől. Másnap kialvatlanul oktattam. Nyaranta körzeti orvost helyettesítettem, lehetőleg mindjárt kettőt, úgy „érte” meg. Balaton helyett rendelés délelőtt, délután, közben beteglátogatás. Tetszett! Tetszett, hogy magam kell eldöntsem mit tegyek és én örültem a gyógyulásnak is. Egyre kevésbé érdekelt a Kórtan. Ráadásul a helyzet sem volt jó. Egy évre átmenetileg kineveztek valakit, többen elmentek, „lekandidáltak”, nem volt csapat, aki húzzon. 1974 januárjában egy új professzor jött. Én meg kerestem „orvosi” állást. Már úgy tűnt belgyógyász leszek az Istvánban, mikor jött a hír, lesz egy üres állás az Urológiai Klinikán. Hosszú haj, bajusz levágva, indulás Babics professzorhoz /72 éves volt/ bemutatkozni. – Gyere június 1. én! – mondta. – Nem lehetne július 1? - kérdeztem.

Hatodszorra végül kaptam útlevelet, hogy finn barátomat Helsinkiben meglátogassam, meg van a repülőjegy. Kicsit csóválta fejét, július 1-én már utódja vette át a klinikát, de beleegyezett.

Így 1974-ben, a másik nagyon kedves országot látogattam meg, Finnországot. Felejthetetlen volt, persze ez nem Erdély!

1974. július 1. Begördültem Érdről kb. 8 éves Trabantommal a klinikára. Dolgoztam, ügyeltem, tanultam. Kórtan miatt 74-ben letehettem egy labor szakvizsgát, 3 év múlva az urológiáit. Tanultam az angolt, kezdtem cikkeket írni. Kísérleti munkát is végeztem egy a Mikrobiológiai Intézetben dolgozó barátommal. 1984-ban kijutottam Bonnba 3 hónapra. Itthon fizetés nélküli szabadságon voltam, az ottani professzor adott egy szobát és egy kis pénzt. Ezért én naponta asszisztáltam, sokat olvastam még dolgozatot is írtam kettőt. Az ottani helyettesről hallottam, hogy egy kisváros urológiai osztályára megy főorvosnak. – Nem kell oda egy magyar? – kérdeztem. Herr Romics, mondta, az egy kisváros, maga pedig a Semmelweis Egyetem klinikáján van. Tudtam, hogy legalább 30 év van a pesti klinika és a német urológia között. Ne törődjön a karrieremmel - mondtam - én jönnek..

Mentem. De nem egyedül. 1976-ban megnősültem, feleségem Görbe Éva akkor ötödéves medika volt. Erdélyben voltunk nászúton - persze. Éva 1977-ben végzett, az egyetem egyik sebészeti osztályán lett intenzív-aneszteziológus. 1981-ban született Kata lányunk. Éva egy év után nem a sebészetre ment vissza, hanem a Női klinikára, az újszülött, koraszülött osztályra. Mai napig...

Így tehát, másfél évi várakozás után - eddig tartott míg az elvtársak eldöntik, mehetnek-e - már az 1985-ben megvédett kandidátusi címmel 86 június 1-én felvettem a munkát az észak-rajna-vesztfáliai Bocholtban, kilométerekkel a holland határtól. Ami nekem persze tilos volt, vízum kellett és a fene tudja még mi. /Itthon hagytuk másfél szobás, nehezen megszerzett, tetőtér alatti, Budaörsi úti /!// lakásunkat, ahol az építkezés során a malterkészítés tudományát

bőven gyakorolhattam /. A segéd munkás drágább volt, mint az orvos. Augusztusban egyesült a család, egy bérelt lakásban. Fizetés 8000 Ft helyett 4000, de nyugatnémet márka . Munkaidő 10-11 óra. Reggel, este, télen-nyáron biciklivel jártam dolgozni. A kocsit kellett gyereket óvodába-iskolába vinni, bevásárolni. Nem volt ez olyan nehéz, a biciklizés, mert pl. 1987-ben 11 hónap alatt /egy hó szabadság járt/ 110-szer nem mentem haza, ennyit ügyeltem. 40 évesen, 87 novemberében már két gyerekkel. Miklós nevű fiunk született. Volt, hogy péntek reggel bementem és hétfőn este jöttem haza. Kedd reggel a munka folytatódott. Sok magyar hazajött volna. Sokszor mondtam később munkatársaimnak, két év alatt egyetlen alkalommal jöhettem el a kórházból munkaidőben privát ügy miatt: mikor fiam született és a városházán be kellett jelenteni. Amúgy 5 percre volt autóval a városháza.

Itt igyekeztem mindent megragadni, mindenből cikket írni, és anyagot gyűjteni olyan vizsgálatokból, amik otthon nincsenek. Tudományos munkát, főnökömön kívül, neve Bach Dietmar, áldja meg az Isten, senki nem csinált a kórházban. Ez egy 60 ezer lakosú kisváros volt, nem egyetem. Végül is 35 dolgozat született ebből a két évből /valójában kevesebb, több cikk megjelent két nyelven/. Egy könyv is magyarul és németül, az urológiai ultrahang diagnosztikáról. Itthon ez mindeddig egyetlen. És a férfiak által ismert PSA-t /prostatata specifikus antigén/ is én hoztam be az országba, az első vizsgálatokat, dolgozatot, szimpóziumot én írtam, szerveztem.

1988-ban hazajöttünk. Vettünk egy szebb, nagyobb lakást a Svábhegyen, hoztunk egy VW-t, több láda anyagot, amiből később akadémiai doktorimat megírtam és 1995-ben megvédtem. Egy ultrahangot is, amivel egy magánrendelőt indítottam /Később, 1997-ben, mikor egyetemi tanár lettem, etikai okokból bezártam. Csinál az ember 50 után is marhaságot.../ Itthon nagy lendülettel indultam volna az ott tanultakat a klinikán híresztelni, új dolgokat javasolni. Akkori főnököm nem engedte, hogy a két éves tapasztalatokról beszámoljak az orvoskar előtt. Csak morogtam örökké, hogy ezt így meg úgy kéne. Cikkeim, könyveim száma szaporodtak. Önálló akartam lenni. Tetszett volna az Uzsoki úti urológia. Más kapta meg, jogosan egy idősebb, tapasztaltabb. Jó barátok lettünk. A Honvéd kórházba is pályáztam, de igazán örültem, hogy nem kaptam meg. Nem akartam én beöltözni. Szegedi klinikán megürült a tanszékvezetői hely. 1994-ben lehetett. Hatan pályáztunk. Mindenki minősített volt. A rektor úgy döntött, hogy egyik pályázó sem kapja meg! Ma sem tudom miért. De szoktam mondani: Isten létének egyik bizonyítéka, hogy nem kaptam meg Szegedet. Fél évre rá, 1995. január 15- én az ORFI Urológiai osztályának főorvosává neveztek ki. Boldog voltam. Pesti főorvos vagyok, családommal élek, itt vannak testvéreim is a közelben. Boldog két és fél év következett. Jó munkatársak, lojálisak az újhoz, kellemes főorvostársak. 47 évesen magam ura voltam. Igen erős német kapcsolatokkal, jól működő tudományos együttműködésekkel, egymás után jelentek meg dolgozataim, könyveim. Fontos lettem a magyar urológiában, MTA doktora lettem, előtte habilitáltam. Egyre gyakrabban utaztam különböző kongresszusokra előadásokat tartani németül, angolul, magyarul.

1996-ban szóltak Szegedről, felkérnek /!/, hogy pályázat nélkül vállaljam el a klinika igazgatását. Közben hallottam a pesti klinika igazgatója 97-ben 65 éves lesz, új professzor veszi át a klinikát. Én boldog voltam az ORFI-val, de most jött egy lehetőség. Az Egyetem hangadóihoz mentem, kérdéssel, ki lesz az Urológiai klinika igazgatója 1997-ben?- Hát Te mondták unisono. Így Szegedet visszamondtam.

Pályázó a Semmelweisre egyedül voltam, egyedül voltam akadémiai doktor. Amikor már biztossá vált, hogy én leszek, egy csapat meghívott ebédelni. A klinika hangadói és meghatározói, meg egy két mameluk.

Ugye Te is úgy gondolod, hogy.... Ez majd így lesz meg úgy ahogy ők szeretnék, persze. Nem mondtam igent dolgaikra, majd egy óvatlan pillanatban kifizettem hetünk ebédjét és leléptem.

Magam útját akartam járni.

Július elsején 10 órakor volt a formális átadás. Jött a dékán, elődöm, aki ez előtt két héttel megengedte, hogy tegezzem. Állva 1 órán keresztül ismertettem az elvárásaimat. Etikus, magas szintű munka, jó oktatással és tudományos munkával. Ezt követő napokban mindenkivel leültem. Megkérdeztem mit tudsz operálni, milyen nyelveket beszélsz, milyen tudományos munkát végeztél. Kettőnek azonnal szereztem egy állást szakrendelőben. Egy önként állt fel. De ellenzék azért maradt. Kiskirályok. Velem együtt 5 professzor volt a házban, tanársegéd kettő, átlagéletkor 49 év. Ezért minden évben felvettem egy fiatal. 99-ben néhányan elmentek. Azóta béke és klikkmentes klinika volt, ma is.

Mit is érdemes elmondani 15 évből. Nekem minden fontos, de talán már a munkatársaknak sem minden fontos, inkább az, ami őket érinti.

Kezdjük a tényleges építkezéssel. Első lefestettem a bejárat kaput, megjavítottam a bejárat hatalmas faajtó lötyögő kilincsét. Kivilágítottam a bejárat felett aranyozott betűkkel kiírt klinikanevet „Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem Urológiai Klinikája”.

Átépítettem a portát recepcióvá. Építettem egy tantermet és közösségi helységet. A 3 ambulanciához építettem még kettőt. Építettem egy urodynámiás /vizelettartási/ ambulanciát, így az andrológiai rendelővel együtt hat helyen mehetett egy időben rendelés. Évekkel később az 5 műtőt, előkészítőket és az intenzív osztályt légkondicionálóval láttam el / 150 millió Ft/. Szobámra, melyet elődömtől örököltem és néhány négyzetméterrel kicsinyítettem egyetlen forintot sem költöttem.

Már nem tudnám felsorolni milyen és mennyi műszert vettem, vagy szereztem be. Laparoscópot, ultrahang készülékeket, különböző műszereket. Alapítványunkba elsősorban gyógyszergyári támogatásra számíhattunk.

A betegellátás alapfeltétele a megfelelő mennyiségű és minőségű gyógyszer és „szakmai anyag”, fonal, katéter és még száz dolog kell. Voltak álmatlan éjszakáim... Kellenek megfelelő kórtermek, szobák, irodák, raktárak, kötözők, vizsgálók. A eltűnő csaptelek és WC fedők, amiket a gyógyszerkeretből kell pótolni. „Bútorkeret, felújítási keret” stb. nem ismert az egészségügyben. Az örökké lefolyási zavarral küszködő zuhanyozó mélyében egyszer egy munkát megunó munkás odahagyott kombinált fogóját, vagy valamilyen szerelőkulcsát találtuk! Jól záródó ablak, jó világítás, mozgatható ágyak egyrészt álom maradt, másrészt sikerült rendbe hozni.

A személyi feltételek még keményebb dió. Igazából mindent megértem. Orvoshiányt, nővérhiányt, műtősnő és műtősfő hiányt, korrupt gazdasági vezetőt, inkorrekt kollégát. Ha összefoglalnám, mégis az jut elsőnek eszembe, hogy milyen odaadó szorgalmas, beteghez, munkához jó hozzáállású kedves kollégával dolgoztam, dolgozok. Nővérek 3 műszakban szombat vasárnap, ünnepnap dolgoztak osztályon, intenzíven. Műtősnők, akik órákat állnak egyhelyben. És raktáros, portás, röntgen és labor asszisztens és a többiek.

Évi 40 ezer beteg fordult meg az ambulancián. Jó kis matematika volna kiszámolni, hogy hány órát kellett dolgozni az átlagosan 15 orvosnak – műtét, asszisztencia, oktatás mellett. Ha

nyolc óra munkát számolunk - mínusz szabadság, hétvége, és a fent említett tevékenység mellett nyilván néhány perc/ beteg volna az eredmény. De ha 9 és fél órával számoljuk. Meg, ha a délutáni éjszaka, hétvégi ügyeletet is beszámolnánk. Meg a „... beszaladok, szombaton megnézem a tegnap műtétesem...”

Néha nagyon nehéz a medikus gyakorlatot megszervezni. Bejön tíz csoport, 130 medikus, és 13 orvos elkezd oktatni. És a műtő?? Az ambulancián ülő 50-60 beteg? Ja, és nem csak magyarul kell ám oktatni, mint az örökké fáradt és elégedetlen pedagógusok nagy részének. Hát persze, mint mindenki tud angolul. És oktatja az idejövő skandináv, izraeli, indiai és száz országból és dialektussal beszélő hallgatókat. Ja és németek is járnak hozzánk. És tavasszal-nyáron és télen vizsgaidőszak van. A diáknak joga van előző nap estéig bejelentkezni. Délután még nem tudja a sebészorvos, hogy az előjegyzett beteg műtétjei mellett hány hallgatót kell vizsgáztatni. És az ambulancián is előjegyzett valamint akut vagy magát akutnak vélő beteg vár... És van medikus előadás 3 nyelven, továbbképző rezidensnek, továbbképző szakorvosnak. urológusnak. Onkológusnak, háziorvosnak. Ultrahang továbbképző előadás. És előadások garmadája, mely már másik kategória.

Ugorjunk a másik csoportba. Tudományos munka.

Egy egyetemi dolgozótól, közkórházi orvostól megkívánják, hogy tudományos tevékenysége legyen, és fokozatot szerezzen. 15 év alatt 495 dolgozat és 174.5 IF /impakt faktor/ született a klinikán. Változó, ki az, aki egy két dolgozattal áttiriblizte a 15 évet. Inkább a betegekkel foglalkozott, az jövedelmezőbb. Cikkért nem fizetnek. Irtunk haza és nemzetközi folyóiratokba, könyvfejezeteket írtunk és 20 könyvet is. Tankönyvet, népszerűt, szakmait. 15 - 20 előadással részt vettünk a Magyar Urológus kongresszusokon, és időnként társszakmák kongresszusain. Nőgyógyász, Onkológus, Sebész, Bőrgyógyász és más társaságok ülésén. Voltak előadásaink az Európai urológus társaság kongresszusain is /elfogadási arány kb. 25%/, német kongresszuson, ahova nehéz bejutni /alig tart, tarthat külföldi/. Számtalan nemzeti kongresszuson. Én magam sok helyen, cseh, szlovák, román fehérorosz, szerb, horvát, osztrák, lengyel, olasz meghívás jut épp eszembe. Igen, Koszovóban is, Görögországban, is tartottam előadást. A Nemzetközi Urológus Társaság kongresszusain volt előadásom Ausztráliában, Kanadában, de volt előadásom a Nemzetközi Onkológus kongresszuson is, Rio de Janeiróban és Budapesten, Hamburgban. Számtalan formája van az előadásoknak, már ami a szervezetet illeti. Hong-Kongban, Kairóban, Pekingben... Állítólag, titkárnőm szerint kb. 750 előadást tartottam életemben, 250-et idegen nyelven. És 15 éve, mióta megalapítottuk és Budapesten megszerveztük az első Centrál Európai Kongresszust / régi K.u.K. országok kongresszusát / 2000-ben, mi mindig sok előadással szerepelünk.

1998 -ban szerveztük az első „Ellentmondások az urológiában”c. kongresszust egy külföldi előadóval... Aztán összel, tavasszal, mindig egy külföldivel /egyszer 3 amerikaival/. Aztán a tavasziból kétnapos lett. És már a másodiknál új nevet találtam. „Füvészkerti Urológus Napok”, mert hogy a klinika a Füvészkert mellett van és így a kezdőbetűt összeolvasva FUN lett. Ami angolul tréfa. Ha az, este legyen bankett. Ha van bankett, legyen előtte műsor. A csúcs Fábry Sanyi volt, de voltak más jó programok is. És ha... akkor legyen egy kicsit más is, mint urológia. Egymást közt, majd programban is bon-bon címmel szerepelt. Egy 30 perces előadás, valaki okos embertől, aki biztos nem urológus és nem aktív politikus. Sorolom Pozsgai Imre /ezért volt aki megfedett, és azt mondta 10 szavazatot veszítettél az MTA Orvosi osztályán! Nem is lettem akadémikus. Nyilván nem csak ezért/ Romsics Ignác, Glatz Ferenc akadémikusok, Kun Miklós történész, Nanovfszky György nagykövet, Szörényi Levente, Habsburg Otto, Kozma Imre, és még mások. És mindig 3 külföldi előadót hívtunk... A

résztevők csúcsa 300 felett volt! A részvételi díjakból és a kiállítók támogatásaiból sok mindenre jutott a klinikán.

Említettem a betegellátást /az évi 2500 műtétet nem akarom részletezni/, az oktatást, a tudományos tevékenységet. De nemcsak munkával él az ember. Hagyományápolás. Elődeim látogatása a temetőben. Szoboravatás Babicsnak, elődömnek 100. születésnapján. Emléktábla másnak /Antal Géza/ művésszel megfestettem elődeimet, melyek az igazgatói szobát díszítették. Minden műtöt elneveztem elődeimről. És minden műtőben kiakasztottam egy kis fakeresztet /!/. Megünnepeztük a klinika 85 és 90. évfordulóját. Már 1998-ban felavattuk a titkárság előtti folyosón az első urológiai múzeumot. Mint az Európai Urológus Társaság történeti bizottságának tagja Pesten szerveztem bizottsági ülést és az 5. Nemzetközi Urológiatörténeti világkongresszust. Megszerveztük minden januárban a Babics-Noszkay emlékelőadást, melyen egy magyar egy külföldi tartott továbbképzőt. Jó alkalom volt vendégeket hívni, gyógyszergyári költségen. Kapcsolatot építettünk és a legjobbakat hoztuk. Az egyik legnagyobb esemény az ún. Semmelweis szimpózium volt, az Egyetem legfontosabb tudományos eseménye, ahova 15 európai, 1-1 észak és dél-amerikai /magyar / kollégát hívtunk meg.

Vendég egyébként 240 volt a vendégkönyv szerint, a beírók közel száz százaléka külföldi. 8 PhD, két MTA doktori született a 15 évem alatt. Ketten egy-egy évet dolgoztak Németországban, egy kolléga 1, egy másik 2 évet dolgozott Angliában. A néhány hetes, hónapos ösztöndíjak számát nem is tudom.

Én tagja voltam az Európai Urológus Társaság ösztöndíj-bizottságának 5-6 éven át /az ülésekre indulás a reggeli hetes amszterdami géppel, haza az esti hetessel/, így négy magyar fiatal tudtam egy –egy évre külföldre küldeni a Társaság pénzén. Tagja voltam 6 évig az ESU /European School of Urology/ továbbképző testület elnökségének. Bizottsági ülések: Amsterdam, Brüsszel, Párizs, Löwen stb. Ezen belül előadásokat kellett tartani. Félórásokat. Azt a hallgatók öt szempontból véleményezték, ha kétszer 4 alatti osztályzatot kapott valaki, egy évre kiesett az egyébként honorárium nélkül tartandó előadásokból. /Így tartottam előadást Párizsban, Belgrádban, Lublinban, Taskentben és Jerevánban/. Itthon a rendszeres kari majd szenátusi üléseken kellett részt venni. Az Urológiai kollégiumnak /miniszteri tanácsadó testület/ 4 évig voltam elnöke, -most ismét-, és 17-18 éve tagja. Ugyanúgy a társasági vezetőségnek. Akadémiai bizottsági ülések, osztályülések és még ki emlékszik rá, hogy hányféle adminisztratív dolog terheli egy egyetemi tanárt. Már persze ha megbízzák, vagy ismert a világban. Ez utóbbi következményeként lettem a lengyel, román, szlovák, cseh urológus társaság tiszteletbeli tagja. A Német Urológus társaságnak kb. 60 tiszteletbeli tagja van, az egyik én. Az európai társaságnak sincs több mint 60 tiszteletbeli tagja, köztük én is. Voltam visiting professzor Bécsben, Zágrábban, Kassán, Kolozsváron, Eszéken.

Az egyik legfontosabb tagság, az Association of Academic European Urologists társaság. Ennek tagsága maximálva van 75-ben, azaz az Európában dolgozó több mint 15 ezer urológusból 75. Ennek is tagja vagyok lassan 10 éve és egy alkalommal, mint évente változó elnök, az évente szervezendő kongresszus elnöke is, egy kongresszust is szerveztem... Hiltonban, fogadás a Szépművészeti Múzeumban. Huszárok és tüzérek sorfala között Bocskai ruhában fogadtam a résztvevőket! Feleségem jászági polgári ruhában, fiam Bocskai névsor szerint olvasta fel a bevonulók neveit. Szokás, lehet hívni egy nem urológus vendégelőadót, én Romsics Ignácot hívtam, aki az ezeréves magyar történelemről beszélt.

Legnagyobb kitüntetés mégiscsak a Tiszti kereszt volt 2012-ben!

Ami nagy öröm volt, amikor a marosvásárhelyi egyetem disz doktori címmel tüntetett ki. Ennek alapja, és egy külön fejezet életemben, hogy már a hetvenes évek végétől sok száz erdélyi betegem volt. Sokat operáltam is közülük. Felvidékről, Délvidékről, Kárpátaljáról is, de jóval kevesebb. Rendszeresen jártunk Marosvásárhelyre, főleg Radu Boja magyarul beszélő román professzor idejében, magyar medikus előadásokat tartani. Erdélyi urológusok közül sokan voltak a klinikánkon. Rendszeresen vittem fiatal kollégáim az EME /Erdélyi Múzeum Egyesült/ üléseire, vagy akár román kongresszusra, ha az erdélyi városban volt. Nem egy így volt nem egy először Erdélyben.

Igyekeztem az éveket megtölteni szellemmel is. Én vezettem be a karácsonyi ünnepséget, az azt követő agapét. Október 6-án gyertyát gyújtottunk, és néhány szóban emlékeztünk. Június 4-én csak annyit mondtam: „Az a magyar, akinek fáj Trianon. Karinthy” Évente kétszer elvittem az orvoskart vacsorázni, majd minden évben az egész klinikát / közel 100 ember /.

A legnagyobb öröm az a többnyire gyógyult, kb. 9 ezer beteg, akit megoperáltam, és megítélni sem tudom hányat vizsgáltam. 50 -70 ezer? Igyekeztem, hogy a betegek és a munkatársak érdekét szolgáljam. A klinika jó hírnevével a hazámat. Lelkiismeretfurdalásom csak családommal szemben van. Keveset voltam velük.

Fiunk 2 éve itt van a klinikán, szépen fejlődik. Lányunk bölcsész és közgazdász diplomával /MBA/ ügyes közgazdász lett. Éva feleségem két gyerek mellett 3 szakvizsgával, PhD-vel, habilitációval docens az Egyetem I.sz. Női Klinikán, a Koraszülött osztályon.

A 65. évem után a magyar törvények szerint át kellett adni a vezetést. Szerencsére egy tanítványom lett az utódom, akinek karrierjét öt éven át módszeresen építettem, hogy 2012-re alkalmas legyen, és csak ő, a vezetésre.

Dolgozom ma is. Tevékenységem az utókor és Jóisten fogja megítélni.

Úgy legyen.

Romics Imre (JAG. 1965)